

รายงานผลการปฏิบัติราชการ
ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงาน
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

โครงการศึกษาและพัฒนารูปแบบดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหัก
และบาดแผลเรื้อรังด้วยการแพทย์ผสมผสาน

กลุ่มงานวิจัยและคัดกรองศาสตร์
กองการแพทย์ทางเลือก
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ขั้นตอนที่ ๕

สรุปผลการดำเนินการพัฒนารูปแบบการวิจัย
และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้บริหาร และเผยแพร่ลงเว็บไซต์

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการศึกษาและพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหัก และบาดแผลเรื้อรังด้วยการแพทย์ผสมผสาน

๑. บทสรุปการดำเนินงานโครงการ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยข้อมูลจากกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อัตราประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นเป็นร้อยละ ๒๐ คิดเป็น ๑ ใน ๕ ของประชากรทั้งหมดจากภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงสู่สังคมผู้สูงอายุ สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักตามมาด้วยคือ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งร่างกายที่เสื่อมลง ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพในหลายๆด้านตามมา เช่น โรคกระดูกพรุน โรคข้อเสื่อม เป็นต้น จากปัญหาการเกิดกระดูกหักในผู้สูงอายุ ถ้าไม่ได้รับการผ่าตัดรักษาอาจต้องนอนติดเตียงทำให้เกิดโรคแทรกซ้อนจากการนอนนิ่ง ๆ เป็นระยะเวลานานได้ เช่น การเกิดแผลกดทับ การเกิดบาดแผลเรื้อรัง เป็นต้น กองการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาการใช้สมุนไพรในรูปแบบโฮมีโอพาธีซึ่งเป็นศาสตร์การแพทย์ทางเลือกแขนงหนึ่งในการนำมาเสริมการรักษา บำบัดโรค ที่สามารถลดอาการปวด ช่วยสมานกระดูกให้ติด ช่วยเยียวยากระตุ้นให้ร่างกายซ่อมแซมแผลที่เกิดขึ้น ส่งผลให้บาดแผลหายเร็วขึ้น อย่างไรก็ตามก็ยังคงต้องมีการจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อความเชื่อมั่นในการให้บริการของบุคลากร จึงได้จัดทำโครงการศึกษาและพัฒนารูปแบบดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรังด้วยการแพทย์ผสมผสานขึ้น เพื่อมุ่งศึกษาและพัฒนารูปแบบการใช้สมุนไพรที่สามารถนำไปใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน การนำประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติมาเป็นข้อมูล พัฒนาต่อยอด ความรู้เชิงปฏิบัติการถ่ายทอดแก่กลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสม ปลอดภัย ใช้ได้จริง โดยอาศัยการประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนตามแนวทางประชารัฐ เป็นการส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานเป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพของประชาชนได้อย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ กองการแพทย์ทางเลือก โดยกลุ่มงานวิจัยและคัดกรองศาสตร์ได้ดำเนินโครงการศึกษาและพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรังด้วยการแพทย์ผสมผสานซึ่งได้มีการจัดประชุมคณะทำงาน จำนวน ๑ ครั้ง จัดประชุมคณะกรรมการ ๓ ครั้ง จัดสัมมนาวิชาการ เรื่อง การใช้การแพทย์ผสมผสานดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรัง ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน ๒๐๐ คน ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจคิดเป็นร้อยละ ๘๕ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ (In House Training) จำนวน ๕ ครั้ง ณ โรงพยาบาลปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ กรุงเทพมหานคร ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก จังหวัดนครปฐม โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลบางแพ และโรงพยาบาลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินงานติดตาม ประเมินผลภายหลังการอบรมจำนวน ๓ ครั้ง ณ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ กรุงเทพมหานคร ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก จังหวัดนครปฐม โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร วิชาการมีการติดตามเก็บข้อมูลในโครงการดังกล่าว จำนวน ๓ แห่ง ได้ดำเนินการ

จัดทำเอกสารรวบรวมองค์ความรู้สัมมนาวิชาการ “การใช้การแพทย์ผสมผสานดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหัก และบาดแผลเรื้อรัง” จำนวน ๑ เรื่อง

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานบริการสาธารณสุขนำการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในการแก้ไขปัญหากระดูกหักและบาดแผลเรื้อรังในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ

๓. เป้าหมาย

๑. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรังด้วยการแพทย์ผสมผสานสำหรับประชาชน สถานบริการสาธารณสุข
๒. ภาครัฐเครือข่ายบุคลากร สถานบริการสาธารณสุขมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการ

๔. ผลการดำเนินงาน

๔.๑ จัดประชุมคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ/คณะทำงานในการพัฒนารูปแบบการวิจัย

จัดประชุมคณะทำงานจำนวน ๑ ครั้ง จัดประชุมคณะกรรมการจำนวน ๓ ครั้ง และจัดประชุมปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานภายนอกกรมจำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

- ประชุมคณะทำงาน ในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกองการแพทย์ทางเลือก อาคาร ๒ ชั้น ๗
- ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกองการแพทย์ทางเลือก อาคาร ๒ ชั้น ๗
- ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ ในวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกองการแพทย์ทางเลือก อาคาร ๒ ชั้น ๗
- ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกองการแพทย์ทางเลือก อาคาร ๒ ชั้น
- ลงพื้นที่ประสานงานฯ ในวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ กรุงเทพมหานคร
- ลงพื้นที่ประสานงานฯ ในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
- ลงพื้นที่ประสานงานฯ ในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลดอนตูม จังหวัดนครปฐม

๔.๒ จัดอบรมการแพทย์ผสมผสานและการแพทย์ทางเลือก และเตรียมความรู้เพื่อ ดำเนินการวิจัย

จัดสัมมนาวิชาการจำนวน ๑ ครั้ง ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมงาน ร้อยละ ๘๕% และจัดอบรมสาธิตการให้บริการการแพทย์ทางเลือกในการรักษาผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรังแก่ผู้ให้บริการในโรงพยาบาล (In House Training) จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

- สัมมนาวิชาการ เรื่อง การใช้การแพทย์ผสมผสานดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรัง ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี
- อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การแพทย์ผสมผสานในการดูแลผู้ป่วยกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรัง ในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
- อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การแพทย์ผสมผสานในการดูแลผู้ป่วยกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรัง ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ กรุงเทพมหานคร
- อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การแพทย์ผสมผสานในการดูแลผู้ป่วยกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรัง ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก จังหวัดนครปฐม
- อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การแพทย์ผสมผสานในการดูแลผู้ป่วยกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรัง ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร
- อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การแพทย์ผสมผสานในการดูแลผู้ป่วยกระดูกหักและบาดแผลเรื้อรัง ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลดำเนินสะดวก และโรงพยาบาลบางแพะ จังหวัดราชบุรี

๔.๓ ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้บริหาร

- ดำเนินงานติดตาม ภายหลังจากการอบรม จำนวน ๓ ครั้ง
- ติดตาม ประเมินผลภายหลังการอบรมฯ ในวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก จังหวัดนครปฐม
 - ติดตาม ประเมินผลภายหลังการอบรมฯ ในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ กรุงเทพมหานคร
 - ติดตาม ประเมินผลภายหลังการอบรมฯ ในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร

๕. จำนวนการพัฒนารูปแบบการวิจัยที่แล้วเสร็จ

จัดพิมพ์เอกสารรวบรวมองค์ความรู้สัมมนาวิชาการ “การใช้การแพทย์ผสมผสานดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหัก และบาดแผลเรื้อรัง” จำนวน ๔๕๐ เล่ม และเผยแพร่เป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ลงเว็บไซต์กองการแพทย์ทางเลือก จำนวน ๑ เรื่อง

๖. ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

๑. มีองค์ความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์ผสมผสานไม่น้อยกว่า ๒ เรื่อง
๒. ภาควิชาอายุรศาสตร์สาธารณสุขมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน
๓. มีรายงานผลการศึกษาเบื้องต้นเรื่องรูปแบบดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะแผลเรื้อรังและกระดูกหักด้วยการแพทย์ผสมผสาน ๑ ฉบับ

เชิงคุณภาพ

๑. สถานบริการที่นำการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพในวัยผู้สูงอายุมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕
๒. ประชาชนวัยผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕

๗. งบประมาณ ได้รับจัดสรร ๘๐๐,๐๐๐ บาท งบประมาณที่ใช้จริง ร้อยละ ๑๐๐

๘. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ถ่ายทอดความรู้การแพทย์ผสมผสานที่ใช้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะกระดูกหัก และบาดแผลเรื้อรัง เชิงปฏิบัติแก่ สถานบริการสาธารณสุข และกลุ่มเป้าหมาย ปลอดภัย ใช้ได้จริง

๙. ปัญหาอุปสรรค

๙.๑ การเลือกพื้นที่ที่จะดำเนินงาน เนื่องจากบางพื้นที่ยังมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการนำความรู้ด้านการแพทย์ผสมผสานมาใช้ในสถานบริการ

๙.๒ การเบิกจ่ายงบประมาณมีระเบียบและข้อกำหนดมาก ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน